

i sezonowych miejsc noclegowych, brak bazy gastronomicznej, parkingów i miejsc postoju pojazdów. Jednak sytuacja ta ulega stopniowej poprawie. Bardzo dobrze rokuje na przyszłość zainteresowanie mieszkańców gminy rozwojem turystyki oraz aktywna jej promocja (wydawanie przez gminę pocztówek i folderów).

W ostatnim okresie najwięcej sławy przyniósł gminie Śladków Mały, gdzie intensywnie rozwijają się gospodarstwa agroturystyczne. Przygotowano tutaj plaże z urządzeniami rekreacyjnymi. Stawy w Andrzejówce i Borowcu są atrakcją dla amatorów wędkowania.

W Śladkowie Małym swoją siedzibę mają dwa zespoły artystyczne Śladkowiarki i Małe Śladkowiarki. W ramach programu PHARE – TOURING poprawił się standard miejsc noclegowych.

Atrakcyjność turystyczną gminy podnoszą zabytki architektury i budownictwa. W samym Chmielniku znajduje się ich kilkadziesiąt m.in. kościół p.w. Św. Trójcy z XIV wieku z terenami przyległego cmentarza, kościół parafialny p.w. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny z XVIII wieku czy murowana synagoga z XVII wieku. Wiele zabytkowych budowli przetrwało też w innych miejscowościach. Wśród nich sanktuarium Matki Bożej Loretańskiej z klasztornym zespołem pobernardyńskim z XVII

wiek w Piotrkowicach, pozostałość zespołu pałacowego Tarnowskich w Tarnoskale, ruiny klasycystycznego pałacu w Śladkowie Dużym, zespół podworski w Łagiewnikach czy ruiny pałacu w Lubani.

Z inicjatywy Rady Europy powstają europejskie szlaki kulturowe, których zadaniem jest integracja narodów Europy oparta o sięgające często okresu Średniowiecza wspólne dziedzictwo kultury. Gmina Chmielnik znalazła się na drodze jednego z takich szlaków – „Małopolskiego Szlaku Cystersów”, który jest jednym z wariantów szlaku „Monastycznego”, prezentującego wkład różnych zakonów w kulturę i rozwój cywilizacyjny krajów europejskich.

Duże znaczenie dla gminy Chmielnik, zarówno ekonomiczne jak i turystyczne, ma dobra dostępność komunikacyjna. Przez obszar gminy przebiega szerokotorowa linia kolejowa relacji Hrubieszów – Huta Katowice, oraz trasa nieczynnej kolejki wąskotorowej. Ponadto gmina pokryta jest stosunkowo gęstą siecią dróg kołowych.

Ważną rolę w komunikacji odgrywają drogi regionalne relacji Kielce – Tarnów, Chmielnik – Jędrzejów, Chmielnik – Staszów - Osiek. Drogi te wprowadzają regionalny ruch kołowy na sieć dróg międzyregionalnych.

Poza wymienionymi trasami na terenie gminy znajdują się drogi o charakterze lokalnym, które łączą wszystkie miejscowości gminy. Komunikacja samochodowa dociera do każdej miejscowości.

Gmina Chmielnik posiada „koncepcję rekreacyjno-turystycznej ścieżki rowerowej” przebiegającej przez tereny gmin: Chmielnik, Pierzchnica, Daleszyce i Kielce. Celem jest przybliżenie turystyce rowerowej obszarów gminy zarówno pod względem krajobrazowym jak i historyczno-kulturowym, w połączeniu z atrakcjami oferowanymi przez gospodarstwa agroturystyczne.

Miasto Chmielnik jest głównym ośrodkiem pełniącym funkcję centrum rozwoju lokalnego. Mieści się tam rozbudowane i zmodernizowane Chmielnickie Centrum Kultury, które stanowi jedyny na terenie całej gminy ośrodek mający za zadanie zaspokajanie potrzeb mieszkańców pod względem kultury i rozrywki. Centrum organizuje liczne imprezy okolicznościowe, festyny i akademie. Organizowane są kółka zainteresowan, konkursy plastyczne, wystawy prac.

Przy Centrum działa ludowy zespół Chmielniczanie, zespół Chmielnickers (muzyka żydowska), zespół ludowy „Śladkowiarki” oraz ludowy zespół dziecięcy „Małe Śladkowiarki”. W pomieszczeniach Centrum spotykają się także członkowie Klubu Seniora oraz Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej,

Świętokrzyskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Ruchowo „Nie Jesteś Sam”, organizowane są lekcje gry na instrumentach, lekcje śpiewu. Rozbudowane i wyposażone przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej Chmielnickie Centrum Kultury, stanowi w tej chwili bazę kulturalną wystarczającą dla potrzeb lokalnej społeczności.

Na terenie gminy nie istnieją filie Centrum, rolę ośrodków kulturalno - rozrywkowych spełniają w dużej mierze szkoły podstawowe oraz „świetlice wiejskie”. Odczuwalny jest, zwłaszcza przez młodzież wiejską, brak odpowiednich, urządzonych pomieszczeń z przeznaczeniem do popołudniowych i wieczornych spotkań, organizowania zabaw, dyskotek itp.

Na terenie gminy znajduje się Biblioteka Publiczna w Chmielniku, która ma swoje filie w Piotrkowicach, Zreczu Dużym i Sędziejowicach . Funkcjonują na terenie gminy także punkty biblioteczne w Śładkowie Małym i Suchowoli.

2.4 Zagospodarowanie przestrzenne

2.4.1 Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego

Ochrona środowiska naturalnego odgrywa obecnie bardzo ważną rolę w polityce rozwoju naszego kraju.

Ten cel strategiczny uznano za priorytetowy ze względu na istniejące uwarunkowania, związane z położeniem znacznej części gminy Chmielnik na terenach: Szanieckiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny, wchodzącego w skład Zespołu Parków Krajobrazowych Poniądzia oraz Chmielnicko – Szydłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Na terenach tych obowiązują szczególne zasady prowadzenia polityki przestrzennej i gospodarczej. Bardziej rygorystyczne zakazy i ograniczenia obowiązują na obszarze parków krajobrazowych.

Formy ochrony przyrody zostały wymienione w rozdziale II pkt 2 niniejszego opracowania.

Obszary i obiekty wskazane do objęcia ochroną:

Lokalne korytarze ekologiczne związane z dolinami rzek (rzeka Sanica i rzeka Morawka) i cieków, umożliwiające zachowanie niezbędnych powiązań przyrodniczych; - z zakazem zagospodarowywania mogącego przerywać powiązania przyrodnicze i radykalnie zmieniać warunki siedliskowe, na przykład poprzez zagospodarowanie związane z dużymi pracami melioracyjnymi.

Obszary leśne i przylegające do głównych kompleksów leśnych (strefa ekotonu); - z zakazem lokalizacji inwestycji mogących pogorszyć ochronę ekosystemów leśnych, w tym poprzez planowane nowe systemy melioracyjne oraz inwestycje wodochłonne powodujące osuszenie terenu, w tym na przykład związane z budową dużych ujęć wody

Gleby wysokich klas (I-IV), o najwyższej jakości; - z zakazem przeznaczania na cele nierolne i nieleśne bez wyraźnego uzasadnienia realizacją celów publicznych

Stanowiska rzadkich gatunków fauny, w tym obejmujące krasowe „oczka wodne” położone w sołectwach Śładków Mały, Śładków Duży i Sędziejowice oraz na obrzeżach miejscowości Chmielnik; -wskazane do indywidualnej ochrony.

Zasoby wód podziemnych:

Wody poziomu czwartorzędowego –związane z dolinami rzeczny-, są eksploatowane przez mieszkańców poprzez studnie kopane. Jakość wody nie odpowiada normom dla wód pitnych i na potrzeby gospodarcze. Wody te nie mają znaczenia przemysłowego.

Najbardziej eksploatowanymi poziomami wodonośnymi są poziomy związane z występowaniem wapieni: trzeciorzędowych, jurajskich i triasowych. Wody te są dobrej jakości.

Powyższe uwarunkowania stwarzają poważne ograniczenia lokalizacyjne, które narzucają konieczność likwidacji źródeł zagrożeń, jakie tworzą istniejące w tej strefie lokalizacje uciążliwe dla środowiska i mogące pogorszyć jakość wód.

Zasoby wód powierzchniowych:

Gmina Chmielnik położona jest w obrębie zlewni rzeki Nidy i rzeki Wschodniej.

Południową i wschodnią część gminy odwadnia rzeka Wschodnia z dopływem rzeką Sanicą.

Południowo-zachodnią i północną część gminy odwadniają dopływy rzeki Nidy w tym rzeka Morawka płynąca przez obszar gminy , lecz biorąca swój początek poza gminą Chmielnik.

Wody stojące: Na terenie gminy znajduje się wiele źródeł wodnych, najczęściej w zboczach dolin rzecznych, podmokłości (okolice Zrecza, a także okolice Szyszczyc i Śładkowa Małego) oraz szereg małych zbiorników powierzchniowych.

Rekreacyjny zbiornik wodny zlokalizowany jest w Andrzejówce.

Urządzone kąpieliska zlokalizowane są w miejscowościach: Andrzejówka i Śładków Mały.

Surowce naturalne:

Podstawowe bogactwo surowcowe gminy Chmielnik stanowią gipsy, surowce wapienne, ilaste, a także piaski i żwiry.

Wychodnie gipsów koncentrują się w południowo-zachodniej części gminy w rejonie Sędziejowic (zarejestrowane złoża „Gartatowice” i „Borków Chwałowice”).

Utworki węglanowe o znaczeniu surowcowym –wapień-, występują w złożach udokumentowanych: „Suliszów - Kamienna Góra”, „Celiny” i „Ptasznik”. W tym zakresie wytypowanymi złożami perspektywnymi są: „Piotrkowice I”, a także „Tarnoskała I, II” oraz (w północno-wschodniej części gminy) „Ługi”.

Surowce ilaste, obejmujące ily i gliny zwałowe, występują w centralnej i południowej części gminy, a do złóż udokumentowanych należą „Chmielnik-Ciecierze” i „Zrecze”.

Piaski występują w złożach udokumentowanych: „Suliszów” . Obszary perspektywiczne złóż piasków to: „Chmielnik” i „Śładów Mały”.

Ze względu na zagrożenia środowiska eksploatacją górniczą , w tym także z uwagi na kolizję ze strefami ochrony krajobrazu dla Chmielnika, występują jednak ograniczenia dla możliwości wykorzystania udokumentowanych złóż:

Złoża małokolizyjne, to między innymi złoża iłów ceramicznych „Chmielnik-Ciecierze”;

Złoża wykluczające możliwość eksploatacji to m.in. złoża iłów betonitowych „Zrecze” (obszar gleb chronionych), ale także (położone w granicach Szanieckiego Parku Krajobrazowego) „Gartatowice”.